

Еп. жички Василије

УЧЕЊЕ СВ. АТАНАСИЈА ВЕЛИКОГ О СВЕТОЈ ТРОЈИЦИ

Ниш 1972.

Одавно већ нисмо имали то задовољство да пред собом имамо један опширнији богословски рад иначе трудољубизог владике жичког др Василија. Зато је ова његова новоизашла књига о теологији св. Атанасија Великог пријатно изненађење за све нас. Књига је малог популарног формата, на 86 страница, и штампана је у Нишу (истина, с недостацима у погледу техничке опреме, али, с обзиром на услове под којима се штампају наше црквене књиге, и то је доста).

Садржај књиге је следећи: После краћег Предговора, и нешто опширнијег Увода (8—19), следи I поглавље са три одељка: Бог Отац (19—23), Бог Син (23—39), Бог Дух Свети (39—42). Друго поглавље има 2 дела: први и најопширнији у књизи говори о међусобном односу Бога Оца и Бога Сина (43—60), док други говори о међусобном односу Бога Сина и Бога Духа Светог (60—63). Не знамо зашто, али недостајаће трећи одељак о односу Бога Оца и Бога Духа Светог. Треће и закршно поглавље даје синтезу учења о Светој Тројици (63—81), а затим, на крају књиге, долази краћи Поговор (81—83).

Вредност ове краће студије просвећеног владике Жичког пре свега је у благочестивом приступу богословљу овог великог Оца Цркве Православне и, посебно, централној тачки његове с више надахнуте теологије — тајни Свете Тројице. Изобиље навода из скоро сзих дела св. Атанасија непосредније дочаравају читаоцу

дубину богословских захвата светог и великог Оца Православља. Цитате повезују кратки и најнужнији коментари пишчеви, који би, можда, могли бити и опширнији. Штета је што писац, како сам каже у Предговору (с. 7), није могао да има при руци оригинални текст св. Атанасија на грчком језику (којим еп. Василије, као атински доктор, одлично влада), јер би иначе извесне термиолошке нејасноће, неизбежне при превођењу са руског превода, биле избегнуте. Сигурно да недостатак грчког оригинала, а верозатно и ограничени обим и задатак књиге, није дозволио писцу да се опширније позабави и питањем аутентичности појединих дела приписаних св. Атанасију, јер је и то не мало важан посао при изучавању Светих Отаца.

Не можемо да се не сложимо са закључцима пишчевим у Поговору о свагдашњој савремености и присутности св. Атанасија, као и свих Светих Отаца, у вери, животу и богословљу Цркве Православне. Њихова проповед и богословско сведочење свим бићем својим о једином живом и истинитом Богу — хришћанској Светој Тројици, јесте најдрагоценија и најспасоноснија ствар и за нас хришћане двадесетог века. Верујемо да је то и био разлог, а верозатно и извесна сродност епископског подвига владике Жичког са оним Атанасијевим, који је писца побудио да нам подари ову вредну књигу.

Ј. Ат. (Јевтић)